

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtion matkustusta ja matkahallinnon organisointia selvittäneen työryhmän loppuraportti

Valtiovarainministeriön julkaisuja – 2019:65

Hallintopolitiikka

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2019:65

**Valtion matkustusta ja matkahallinnon
organisointia selvittäneen työryhmän
loppuraportti**

Valtiovarainministeriö

ISBN: 978-952-367-047-1 (PDF)

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2019

Kuvailulehti

Julkaisija	Valtiovarainministeriö	5.11.2019	
Tekijät	Valtion matkustusta ja matkahallinnon organisointia selvittävä työryhmä		
Julkaisun nimi	Valtion matkustusta ja matkahallinnon organisointia selvittäneen työryhmän loppuraportti		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtiovarainministeriön julkaisuja 2019:65		
Diaari/hankenumero	VM009:00/2019	Teema	Hallintopolitiikka
ISBN PDF	978-952-367-047-1	ISSN PDF	1797-9714
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-047-1		
Sivumäärä	30	Kieli	suomi
Asiasanat	matkustus, virkamatkat, matkahallinto		
Tiivistelmä	<p>Matkustusta ja matkahallinnon organisointia selvittävän työryhmän tehtävänä oli:</p> <ol style="list-style-type: none">Selvittää matkustuksen ja matkahallinnon nykytila ja sille asetettujen tavoitteiden toteutuminen;Muodostaa yhteinen näkymä keskeisimmistä muutostarpeista ja ehdottaa toimintamalli näihin vastaamiseksi; jaTehdä tarvittaessa valtiovarainministeriölle muita esityksiä matkustuksen käytäntöjen ja matkahallinnon kehittämiseksi, ympäristö- ja kestävän kehityksen näkökohdat huomioiden <p>Työryhmä on kokoontunut yhteensä kahdeksan kertaa. Lisäksi työryhmä teetti kyselyn matkustajille, matkahallinnon vastuuhenkilöille sekä puitesopimusten matkustuspalveluja tarjoaville yrityksille. Kyselyihin saatiin kaikkiaan yli 2 000 vastausta. Kyselyistä saatua aineistoa sekä muuta tilastoaineistoa on käytetty toimenpiteitä ja ehdotuksia pohdittaessa. Kerätty aineisto on käytettävissä valtion matkustusta ja matkahallintoa edelleen kehitettäessä.</p>		
Kustantaja	Valtiovarainministeriö		
Julkaisun jakaja/myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Finansministeriet	5.11.2019	
Författare	Arbetsgruppen som utreder resandet och organiseringen av reseförvaltningen hos staten		
Publikationens titel	Slutrapport av arbetsgruppen som utreder resandet och organiseringen av reseförvaltningen hos staten		
Publikationsseriens namn och nummer	Finansministeriets publikationer 2019:65		
Diarie-/ projektnummer	VM009:00/2019	Tema	Förvaltningspolitiken
ISBN PDF	978-952-367-047-1	ISSN PDF	1797-9714
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-047-1		
Sidantal	30	Språk	finska
Nyckelord	resande, tjänsteresor, reseförvaltning		
Referat	<p>Arbetsgruppen som utredde resandet och organiseringen av reseförvaltningen hade till uppgift att:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Utredda nuläget i fråga om resande och reseförvaltning och hur målen har uppnåtts,2. Skapa en gemensam vision av de viktigaste ändringsbehoven och föreslå en handlingsmodell för att bemöta dem, och3. Vid behov lägga fram andra förslag för finansministeriet om hur resepraxisen och reseförvaltningen kan utvecklas med beaktande av miljö- och hållbarhetsaspekter <p>Arbetsgruppen har sammanträtt sammanlagt åtta gånger. Arbetsgruppen har dessutom låtit genomföra en enkät till resenärer, ansvariga för reseförvaltningen och företag som erbjuder resetjänster enligt ramavtal. Sammanlagt lämnades över 2 000 enkätsvar. Materialet från enkäterna och annat statistiskt material har använts vid övervägandet av åtgärder och förslag. Det insamlade materialet kan användas vid vidareutvecklingen av statens resande och reseförvaltning.</p>		
Förläggare	Finansministeriet		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Finance	5 November 2019	
Authors	Working group on State travel and organisation of travel administration		
Title of publication	Final report of the working group on State travel and organisation of travel administration		
Series and publication number	Publications of the Ministry of Finance 2019:65		
Register number	VM009:00/2019	Subject	Governance Policy
ISBN PDF	978-952-367-047-1	ISSN (PDF)	1797-9714
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-047-1		
Pages	30	Language	Finnish
Keywords	travel, official journeys, travel administration		
<p>Abstract</p> <p>The task of the working group on the organisation of travel and travel administration was to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Determine the current state of travel and travel administration and the attainment of the objectives set for it; 2. Establish a common view of the main needs for change and propose an operating model for responding to these needs; and 3. Where necessary, make other proposals to the Ministry of Finance, with a view to developing travel practices and travel administration, taking into account environmental and sustainable development aspects. <p>The working group convened eight times. In addition, the working group commissioned an inquiry for travellers, employees in charge of travel administration and companies providing travel services under the framework agreements. More than 2,000 responses were received to the inquiries. The data obtained from the inquiries and other statistical data have been used when considering measures and proposals. The data collected are available for further development of travel and travel administration in central government.</p>			
Publisher	Ministry of Finance		
Distributed by/ Publication sales	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: vnjulkaisumyynti.fi		

Sisältö

LUKIJALLE	9
1 Työryhmän keskeiset ehdotukset	11
1.1 Valtion matkustusstrategia	11
1.2 Valtion matkahallinnon organisoinnin tarkastelu	12
1.3 Valtion kokous- ja tapahtumahallinnon haltuunotto	12
1.4 Valtion matkustusturvallisuuden kokonaisuuden tarkastelu	13
1.5 Vastuullisen matkustamisen tarkastelu	13
1.6 Järjestelmien käytettävyyden parantaminen ja raportoinnin kehittäminen.....	14
1.7 Koulutus	15
2 Matkahallinnon nykytilan kuvaus	16
2.1 Työryhmän tekemät kyselyt.....	16
2.2 Matkahallinnon tehtävä ja muita matkustusstrategian pääperiaatteita	24
2.3 Matkahallintoon liittyvät säännöt ja ohjeet.....	24
2.4 Valtiovarainministeriön rooli, konsernipalvelut ja muut palvelut	25
2.5 Yhteishankintasopimukset ja tulevat kilpailutukset.....	26
Liite. Lukuja matkuksesta valtiolla	16

LUKIJALLE

Matkustus, siihen liittyvä toimintaympäristö sekä matkahallinto ovat viime vuosina muuttuneet voimakkaasti. Esimerkiksi matkustus toimialana on digitalisoitunut, ulkomaan matkoihin liittyvä vahingonkorvaustoiminta on siirretty ostopalveluna hankitusta palvelusta Valtionkonttorin hoidettavaksi ja matkustukseen liittyvät erilaiset turvallisuusnäkökohdat ovat nousseet voimakkaasti esille.

Työryhmä sai tehtäväksi selvittää matkustuksen nykytilaa, uudistustarpeita sekä muodostaa yhteinen näkymä keskeisimmistä muutostarpeista. Työryhmän keskeisimmät ehdotukset on esitetty kappaleessa 1.

Työryhmän puheenjohtajana on toiminut neuvotteleva virkamies Hannu Koivurinta valtiovarainministeriöstä. Työryhmän jäseninä olivat asiantuntija Anne Artell ulkoministeriöstä, erityisasiantuntija Tarja Tikkanen valtioneuvoston kansliasta, neuvotteleva virkamies Ulla Westermarck valtiovarainministeriöstä, matkahallinnon asiantuntija Minna Torppa puolustusministeriöstä, asiakaspäällikkö Netta Kokko Valtiokonttorista, talousyksikön päällikkö Pasi Katajisto Aluehallintovirastosta, rahoituspäällikkö Jaana Aalto Suomen Akatemista, kategoriapäällikkö Minna Isoherranen Hansel Oy:stä sekä kehityspäällikkö Markku Kivioja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

1 Työryhmän keskeiset ehdotukset

1.1 Valtion matkustusstrategia

Työryhmä esittää:

Valtion matkustusstrategia tulee päivittää ja sitä varten perustetaan oma työryhmä.

Vuoden 2008 matkustusstrategian laatimisen jälkeen toimintaympäristön ja työn tekemisen tapojen muutos, teknologian kehittyminen, vastuullisuus- ja turvallisuuskysymykset ovat merkittävästi muuttuneet.

Vuonna 2007 päätettiin valtion matkustusstrategiasta, jossa asetettiin matkahallinnolle tavoitetilä ja valtion virastoille tavoitteet lisätä matkahallinnon tuottavuutta, alentaa matkakustannuksia ja terävöittää virkamatkustamisen ohjausta. Tavoitteeksi asetettiin myös selkeyttää valtion matkustuspalveluiden hankinnan ohjauksen ja kilpailuttamisen toteutusperiaatteita. Valtion nykyinen matkustusstrategia on vuodelta 2008 ja sen seurantaselvitys on tehty 2013.

Matkustusstrategian tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2013 tehdyn seurantaselvityksen mukaan keskeiset ja mitattavimmat tavoitteet eli kustannusten aleneminen ja tuottavuuden kasvu olivat koko valtionhallinnon tasolla muuttuneet oikeaan suuntaan toimeenpanon aikana. Keskimäärin valtionhallinnossa matkakustannukset olivat seurantajaksolla alentuneet 8,8 % ja matkustusprosessin tuottavuus on parantunut 4 %.

Myös virkamatkustuksen ohjauksen nähtiin kehittyneen, mutta toisaalta ohjauksessa koetaan edelleen olevan parantamisen varaa. Keskitettyjen hankintojen käytöaste on jatkuvasti noussut ja keskitetyissä hankinnoissa on pystytty ottamaan huomioon myös matkustusstrategian tavoitteet.

1.2 Valtion matkahallinnon organisoinnin tarkastelu

Työryhmä esittää:

Valtiolle tulee nimetä vastuutaho matkahallinnon koordinoimiseen.

Matkahallinto on yleisesti sijoittunut jonkun muun toiminnon yhteyteen ja tehtäväkokonaisuudesta on vastannut nimetty matkahallinnon vastuuhenkilö. Matkahallinnon tehtävät on voitu sijoittaa eripuolille virastoa ja vastuu on voitu jakaa useammalle henkilölle.

Matkahallinnon sijoittumista virastoissa tulisi tarkastella uudestaan matkahallinnon strategian päivittämisen yhteydessä siten, että sijoittuminen virastossa palvelee edelleen parhaiten viraston ydintoimintoja. Tämä voisi tarkoittaa tiivimpää yhteistyötä virastojen välillä, esim. yhteisen matkustukseen keskittyvän tiimin muodossa.

Näitä muutoksia tukemaan ja kokonaisuuden haltuunottoa varten tulisi valtiokonsernille nimetä yksi matkahallinnon vastuutaho.

1.3 Valtion kokous- ja tapahtumahallinnon haltuunotto

Työryhmä esittää:

Valtionhallinnossa tulisi olla konsernitason ohjaus ja vastuutaho myös kokous- ja tapahtumahallinnon osalta. Kokous- ja tapahtumahallinnon sekä matkahallinnon läheinen yhteys ja synergiat olisi hyödynnettävissä, mm. ohjeistuksen ja hankintojen osalta.

Kokous- ja tapahtumahallinnon tehtävänä on tukea organisaation ydintoimintaa ja varmistaa kokous- ja tapahtumapalvelujen sujuvuus, turvallisuus, vastuullisuus ja kustannustehokkuus. Hallittu kokous- ja tapahtumahallinto tehostaa koko kokous- ja tapahtumahallintaprosessin kustannustehokkuutta sekä tuottaa informaatiota päätöksenteon tueksi.

Suunnitelmallisuudella ja yhtenäisillä toimintatavoilla voidaan kokous- ja tapahtumahallinnossa saavuttaa hyötyjä, jolla toimintaa voidaan tehostaa, toimintatapoja yhtenäistää ja yksittäisien tapahtumien suunnittelua sujuvoittaa sekä huomioida kattavammin turvallisuus- ja vastuullisuusnäkökohdat ja kustannustehokkuus. Tiedon jakaminen kaikkien kokousten ja tapahtumien parissa toimivien parissa

mahdollistuisi ja mahdollistaisi hyvien toimintamallien jakamisen ja osaamisen sekä toiminnan kehittämisen sekä huonojen ratkaisujen eliminoimisen. Synergioiden löytäminen mahdollistuu vasta suunnitelmallisella ja yhdenmukaisella toiminnalla.

Kokous- ja tapahtumahankinnat ovat merkittävä kuluerä, Hanselin yhteishankintasopimuksen kautta on kokouspaikkahankintoja tehty vuonna 2018 n. 7 miljoonalla eurolla. Kokouksiin ja tapahtumiin liittyy usein myös muita hankintoja (esim. tilausajokuljetukset, tekniikka, ohjelmalvelut, painatuspalvelut, tulkkaukset).

Kokouksiin ja tapahtumiin liittyvien kulujen yhtenäistä seuranta ei tehdä ja kulujen seuraaminen jälkikäteen on hankalaa, koska kirjanpidon tilikartassa ei ole huomioitu kokoushallinnon seurantarpeita (esim. kokoustilakustannukset kirjataan muiden tilavuokrien joukkoon ja kokouksessa nautittu ravinto ravitsemuspalveluhankinnaksi). Käytettyjen eurojen seuranta konsernitason on nykyään mahdotonta.

1.4 Valtion matkustusturvallisuuden kokonaisuuden tarkastelu

Työryhmä esittää:

Valtiokonttori kilpailuttaa valtion matkahätäpalvelun uudelleen niin, että uusi sopimuskausi tulee voimaan 1.1.2021 alusta. Uusi sopimus muodostuu pakollisista terveyteen liittyvistä matkahätäpalveluista sekä vapaaehtoisesti käyttöönotettavista lisäpalveluista. Lisäpalvelut virasto voi ottaa käyttöön tarpeensa mukaan.

Matkustusturvallisuus on viime vuosina noussut merkittäväksi tekijäksi matkustusprosessin kokonaishallinnassa. Matkustusturvallisuuden ohjeistusta ja koulutusta tulisi lisätä ja edelleen kehittää. Matkustusturvallisuuskoulutus tulisi olla osa perehdyttämistä ja eOppiva-koulutusta. Matkustusturvallisuus tulisi myös huomioida viestinnässä, mm. valtion matkahätäpalvelun ja matkaturvan tunnettavuutta tulisi viestinnän keinoin edistää.

1.5 Vastuullisen matkustamisen tarkastelu

Työryhmä esittää:

Työryhmä esittää, että vastuullista matkustamista tarkasteltaisiin jatkossa koko valtionhallinnon tasolla ja luotaisiin yhtenäiset käytännöt ja toimintamallit.

Valtion matkustusstrategian mukaisesti ”Matkahallinnon tehtävänä on tukea ydin-toimintaa ja mahdollistaa kokonaistaloudellinen, turvallinen ja ympäristövastuullinen matkustaminen.”

Ympäristövastuullisuudella tarkoitetaan sitä, että päästöjen välttäminen ja vähentäminen on tärkeää ja näin ollen matkustustarvetta tulee aina harkita tarkkaan ja matkalle lähteä vain siinä tapauksessa ja sillä osallistujamäärällä, kun se on ehdottoman välttämätöntä. Teknologiset ratkaisut (video-/online-kokoukset) voivat korvata osan matkustustarpeesta.

Ympäristövastuullisuutta huomioidaan nyt jo monin tavoin matkustusmääriä vähentämällä sekä etäyhteyksiä hyödyntämällä ja myös erilaisia tavoitteita on asetettu, esim. valtioneuvostotasolla on tehty päätös vähentää hiilijalanjälkeä sähkönkulutuksen, lämmönkulutuksen, paperinkulutuksen, jätteiden ja lento-matkustamisen osalta viidenneksellä vuoteen 2026 mennessä.

Lentoyhtiöitä säädelään päästöjen osalta kansainvälisin määräyksin. EU-tasolla Euroopan lennot kompensoidaan lentoyhtiöiden toimesta.

Hiilijalanjäljen seurannassa tulee huomioida sen tavoitteellisuus, systemaattisuus sekä jatkuvuus. Haasteena seurannassa ovat monet eri mittarit, joiden tulokset eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

1.6 Järjestelmien käytettävyyden parantaminen ja raportoinnin kehittäminen

Työryhmä esittää:

Teknologian kehitystä tulee seurata ja tuoda sopivia ratkaisuja virastojen käyttöön. Järjestelmien yhdenmukaisen käytön ja ohjeistamisen, raportoinnin ja kehitystoimintojen osalta, tulisi valtionhallinnossa olla yhteiset toimintatavat.

Useasta eri raportointijärjestelmästä saatavilla olevat tiedot tulisi olla koottuna yhteen lähteeseen. Tätä koskeva kehitystyö on jo käynnistetty Hanselin, Valtiokonttorin ja Palkeiden toimesta.

Matkahallinnon toimintakenttä on muuttunut ja muuttumassa nopeasti. Uusia ratkaisuja ja mahdollisuuksia tulee jatkuvasti lisää ja näiden seuraaminen olisi erityisen

tärkeää. Valtiolla on matkustajia lukumääräisesti paljon ja matkustajien kyvyt ja halut omaksua uusia ratkaisuja vaihtelevat.

Matkahallintoon liittyvissä teknologiaratkaisuissa taloushallinnon näkökulma on ollut painottunut mm. maksuliikenteen ja laskutuksen automaation lisäämiseen.

Matkahallintoon liittyvää uutta teknologiaa tulisi kuitenkin tarkastella laajemmin kuin tähän mennessä on tehty. Huomiota tulisi kiinnittää koko prosessiin siten, että yhden osa-alueen tehostunut toiminta ei tarkoittaisi lisätoita toisella osa-alueella.

Matkahallintoon liittyvää raportointia tulee kehittää. Tällä hetkellä raportointitietoa joudutaan hakemaan eri lähteistä ja tietoa on haastavaa yhdistellä, jonka johdosta esim. tietojen hyödyntäminen johtamisessa ja linjauksissa on vaikeaa. Myös tietopyyntöihin ja muihin vastaaviin tiedusteluihin vastaaminen on työlästä ja aikaa vievää.

1.7 Koulutus

Työryhmä esittää:

Koulutustarjontaa tulee laajentaa ja syventää mm. E-oppivaa hyödyntäen. Koulutustarjonnan lisäksi tulisi olla hyödynnettävissä tietopankkeja esim. lainsäädäntöön ja oikeuskäytäntöihin, jotka liittyvät matkahallintoon tai matkustukseen.

Matkahallinnon koulutusta ovat järjestäneet esim. HAUS, Palkeet, Hansel ja jotkut sopimuskumppanit sekä virastot itse. Koulutustarjontaa tulisi tarkastella kokonaisuutena ja vastuu koulutuskokonaisuuden rakentamisesta tulisi olla yhdessä paikassa. Myös valtionhallinnon ulkopuolisten toimijoiden koulutustarjontaa tulisi hyödyntää nykyistä enemmän, esim. Suomen Liikematkayhdistys järjestää monipuolista koulutusta matkahallintoon liittyen.

Matkahallinnon tehtävissä toimivien osaamistaso vaihtelee. Eri tehtävien ja toimijoiden roolit ja vastuut tulisi määrittää tarkemmin ja luoda kullekin ryhmälle osaamistaso ottaen huomioon erilaisten virastojen tarpeet ja tukitarpeet ydintoiminnoille.

2 Matkahallinnon nykytilan kuvaus

Valtion matkustusta ja matkahallinnon organisointia selvittävän työryhmän tehtävänä oli mm. selvittää matkustuksen ja matkahallinnon nykytila ja sille asetettujen tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteena oli selvittää, kuinka valtion matkahallinnosta saadaan nykyistä tehokkaampi ja selkeämpi.

2.1 Työryhmän tekemät kyselyt

Kartoittaakseen matkahallinnon nykytilaa, työryhmä laati kolme erilaista kyselyä. Kyselyt lähetettiin seuraaville kohderyhmille:

- Matkahallinnon vastuuhenkilöt
- Matkustajat ja matkanvaraajat
- Matkustuspalvelujen palveluntarjoajat (Hanselin sopimustoimittajat ja matkailualan teknologiaratkaisuja tarjoavat yritykset).

Kyselyillä haluttiin selvittää matkustajien, matkanvaraajien ja matkahallinnon vastuuhenkilöiden näkemyksiä matkahallinnosta ja matkustuksesta. Lisäksi matkustuspalvelujen tuottajille lähetettiin kysely, jossa pyydettiin heidän näkemystään matkahallinnon ja matkustuksen kehityksestä.

2.1.1 Matkahallinnon vastuuhenkilöt

Matkahallinnon vastuuhenkilölle lähetysssä kyselyssä vastaajia pyydettiin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Missä on matkahallinnon "koti" omassa organisaatiossasi?
2. Onko virastossa käytössä valtion matkustussäännön lisäksi viraston oma matkustusohje?

3. Onko virastosi matkustajilla käytössä jokin tai joitain seuraavista palveluista
 - Matkapuhelin, johon on mahdollista ladata mobiilisovelluksia
 - Nordea First Card (kansainvälinen maksuaikakortti)
 - Nordea First Card -mobiilisovellus
 - Matkahätäpalvelusovellus (Falck Global Assistance)
 - Sopimusmatkatoimiston mobiilisovellus
 - Mobiilimaksaminen (esim. MobilePay)
 - Taksivaraamisen mobiilisovellus
4. Kuinka kokous- ja tapahtumahallinto on organisoitu virastossanne?
5. Kuinka tyytyväinen olet seuraavien konsernipalvelujen toimintaan matkustuksen ja matkahallinnon näkökulmasta?
6. Miten tärkeitä seuraavat asiakokonaisuudet ovat mielestäsi viraston matkustamista tarkasteltaessa
 - Vastuullisuus, mm matkustuksen aiheuttaman hiilijalanjäljen huomioiminen
 - Kokous- ja tapahtumahallinnon huomioiminen
 - Työskentelyn uudet muodot ja niiden huomioiminen
 - Matkustusturvallisuus
 - Työhyvinvointi ja jaksaminen
 - Teknologian kehitys (mm. varausjärjestelmät ja jakelukanavat)
 - Matkustusstrategian uudistaminen
 - Maksamiseen liittyvä kehitys (mm. mobiilimaksaminen ja e-kuitti)
 - Tarvittavien raportointi- ja seurantatietojen saatavuus
7. Lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus antaa vapaata palautetta työryhmälle matkahallintoon liittyen.

Kysely lähetettiin kaikille virastoille ja kyselyyn vastasi 47 vastaajaa 41:stä eri virastosta. Seuraavassa on koottu lyhyesti yhteen kyselyn vastauksia:

Matkahallinto kuuluu yleisimmin organisaation taloushallintoon

Yli puolet vastaajista (28 vastaajaa) ilmoitti matkahallinnon kuuluvan organisaation taloushallinnon toimintoihin. Hieman alle puolet (17 vastaajaa) ilmoitti matkahallinnon kuuluvan henkilöstöhallintoon. Neljä vastaajaa ilmoitti matkahallinnon kuuluvan useampaan toimintoon organisaatiossa (esim. taloushallinto ja henkilöstöhallinto). Kolme vastaajaa ilmoitti matkahallinnon kuuluvan johdon tai hallintojohdon vastuulle.

Virastoissa on yleisesti käytössä valtion matkustussäännön lisäksi myös viraston oma ohje

Vain kaksi vastaajaa ilmoitti, että virastossa ei ole käytössä valtion matkustussäännön lisäksi viraston omaa ohjetta. Muut vastaajat ilmoittivat, että käytössä on lisäksi joko viraston oma tai usean viraston yhteinen matkustusohje valtion matkustussäännön lisäksi.

Kansainvälinen maksuaikakortti löytyy matkustajalta varmemmin kuin matkapuhelin, johon voi ladata mobiilisovelluksia

Matkahallinnon vastuuhenkilöiden vastausten mukaan yli 72 %:lla viraston matkustajista on käytössään kansainvälinen maksuaikakortti. Matkapuhelin, johon voi ladata mobiilisovelluksia löytyy n. 70 %:lta viraston matkustajista. Erilaisten mobiilisovellusten käyttö- ja tuntemus oli vähäistä. Kyselyssä esitetyistä mobiilisovelluksista osa oli tuntemattomia myös matkahallinnon vastuuhenkilöille.

Konsernipalvelujen toimintaan ollaan pääosin tyytyväisiä

Hansel Oy vastaa matkustuksen yhteishankintasopimusten kilpailuttamisesta ja sopimushallinnasta (mm. reittilennot, majoituspalvelut, matkatoimistopalvelut).

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet) vastaa mm. matka- ja kuluhallintajärjestelmän M2 ylläpidosta ja kehittämisestä sekä matkalaskujen tarkastuspalvelusta.

Valtiokonttori tuottaa mm. matkavahinkoturvapalvelun sekä antaa maksamiseen liittyvää ohjeistusta.

Kaikki vastaajat olivat tyytyväisiä tai useimmiten tyytyväisiä Hansel Oy:n matkustuksen yhteishankintasopimukseen.

Yli 60 % vastaajista oli tyytyväisiä tai useimmiten tyytyväisiä Palkeiden tarjoamaan M2-järjestelmän ylläpitoon ja kehitystyöhön. Palkeiden tarjoama Matkalaskujen tarkastuspalvelu oli muutamalle vastaajalle tuntematon palvelu ja n. 15 % vastaajista ei ollut palveluun tyytyväisiä.

Valtiokonttorin matkavahinkoturvapalvelu osoittautui kyselyn perusteella tuntemattomimmaksi konsernipalveluksi, n. 15 % vastanneista matkahallinnon vastuuhenkilöistä ei tuntenut palvelua. Sen sijaan valtiokonttorin maksamiseen liittyvä ohjeistus tunnettiin ja siihen oltiin pääosin tyytyväisiä tai useimmiten tyytyväisiä (yli 90 % vastaajista).

Matkustusturvallisuus ja teknologia ovat matkahallinnon vastuuhenkilöiden vastausten mukaan merkityksellisiä

Matkahallinnon vastuuhenkilöiden vastausten perusteella matkustusturvallisuus on merkittävin asiakokonaisuus matkustamista tarkasteltaessa. Seuraavaksi eniten painottuivat teknologiaan ja maksamiseen liittyvä kehitys. Työhyvinvointi ja jaksaminen nousivat myös merkittävänä kokonaisuutena vastauksissa esiin.

Kokous- ja tapahtumahallinto on organisoitu virastoissa vaihtelevasti

Suurin osa vastaajista (31) ilmoitti, että kokoukset varataan ja tapahtumat järjestetään aina erikseen tapauskohtaisesti sovitulla tavalla. 21 vastaajaa ilmoitti, että nimetyt henkilöt varaa- vat kokoukset ja tapahtumat, mutta tämä oli ainoana organisointitapana ainoastaan viidessä (5) vastauksessa. Suurimmassa osassa vastauksissa oli ilmoitettu useita vaihtoehtoisia tapoja hoitaa kokouksia ja tapahtumia myös viraston sisällä yksikkö- tai osastokohtaisesti.

”Keskitäminen voisi tuoda tehokkuutta, mutta virastokohtaisia erityispiirteitä ei voi ohittaa”

Matkahallinnon vastuuhenkilöiden antamien avoimien vastauksissa tuli esiin, että matkustustrategian uudistamista odotetaan. Samoin yhteisten virkamatkaohjeiden soveltaminen tuli vastauksissa esiin. Monessa vastauksessa todettiin, että nyt ohjeet ovat tulkinnanvaraisia. Vaikka matkustuspalveluita on ulkoistettu virastoista (esim. matkalaskujen tarkastuspalvelu), on virastossa matkustukseen liittyviä työtehtäviä, joita ei ehkä kaikilta osin ole resursoitu riittävästi.

Yhteiset ja selkeät ohjeet helpottaisivat virastojen ja konsernitoimijoiden tehtäviä.

Yhteisesti käytössä olevien järjestelmien käyttöönotto on joissain virastoissa tietoisesti jätetty jalkauttamatta matkustajille. Esimerkiksi virastot, joissa on keskitetty matkanvaraus eivät ole mainostaneet matkatoimiston mobiilisovellusta matkustajille suoraan. Myös käytössä oleva matkapuhelinkanta ja tietoverkkojen turvavaatimukset (TUVE-verkko) hankaloittavat palvelujen käyttöönottoa.

2.1.2 Matkustajat ja matkanvaraajat

Matkustajille ja matkanvaraajille suunnatulla kyselyllä työryhmä kartoitti koti- ja ulkomaan virka- ja työmatkoja tekevien henkilöiden näkemyksiä matkahallinnosta ja matkustuksesta.

Kysely lähetettiin kaikille virastoille ja useat virastot myös julkaisivat sen omilla sisäisillä verkkosivuillaan. Kyselyyn saatiin 2042 vastausta, vastaajista 1261 ilmoitti olevansa

matkustajia, 151 matkanvaraajia ja 630 vastaajaa ilmoitti toimivansa sekä matkustajana että matkanvaraajana. Selvyyden vuoksi vastauksia käsiteltäessä huomioitiin vastaajien valitsema rooli siten, että matkustajien määräksi laskettiin 1891 ja matkanvaraajien määräksi 781 vastaajaa.

Vastaukset annettiin nimettöminä, mutta halutessaan vastaaja pystyi ilmoittamaan edustamansa viraston nimen. Seuraavassa on yhteenveto kaikista vastauksista:

Omasta virastosta on saatavilla pääsääntöisesti tukea virka- ja työmatkustukseen liittyvissä kysymyksissä

Yli 70 % kaikista vastaajista koki saavansa riittävästi tukea omasta virastosta virka- ja työmatkustukseen liittyen, kuitenkin yli 15 % vastasi myös, ettei saa riittävästi tukea omasta virastosta.

Matkustajilta ja matkanvaraajilta kysyttiin, myös saavatko he riittävästi tukea sopimusmatkatoimistosta. Yli puolet vastaajista totesi, ettei ole tarvinnut tällaista tukea lainkaan.

Mobiilisovellusten tuntemus on heikkoa

Tunnetuin työnantajan tarjoama virka- ja työmatkustukseen liittyvä sovellus on M2-mobiilisovellus, jota käytti 31 % kaikista vastaajista. Kaikista tunnetuin mobiilisovellus oli paikallisliikenteen mobiilisovellus (ei tarkemmin määriteltä), jota käytti yli 42 % vastaajista.

Valtiokonttorin tarjoaman matkustusturvallisuuteen liittyvän Falck Global Assistancen matkahätäpalvelua käytti ainoastaan 8 % vastaajista ja yli 90% vastaajista totesi, että eivät käytä tai eivät tunne lainkaan kyseistä palvelua.

Myös muiden mobiilisovellusten käyttö ja tunnettavuus oli heikkoa. Kaikista vastaajista 877 ilmoitti, että heillä ei ole työpuhelimessa yhtään matkustukseen liittyvää mobiilisovellusta. Sen sijaan vähän yli puolet vastaajista (1055) ilmoitti, että heillä on 1-5 matkustukseen liittyvää mobiilisovellusta asennettuna työpuhelimeen.

Matkustukseen liittyvää yleistä tietoa on saatavilla, tai sen löytää melko helposti

Vastaajien vastausten perusteella niin matkasuunnitelman, matkavarauksen kuin matkalaskun tekovaiheessa on riittävästi tietoa saatavilla tai sen löytää etsimällä melko helposti. N. 13 % vastaajista totesi, että heillä ei ole matkasuunnitelman ja matkavarauksen tekoon riittävästi tietoa ja yli 15 % vastaajista ilmoitti, että heillä ei ole riittävästi tietoa matkalaskun tekovaiheeseen.

Sen sijaan vakuutusturvasta ja turvallisuudesta matkakohteessa ennen matkaa tai matkan aikana vain 20 %:lla vastaajista on vastausten perusteella riittävästi tietoa saatavilla tai tieto on löydettävissä melko helposti. Yli 35 % vastaajista ilmoitti, että heillä ei ole riittävästi tietoa virka- ja työmatkan aikaisesta vakuutusturvasta.

Matkakohteen turvallisuudesta ennen matkaa tai matkan aikana ei vastausten perusteella ole tarvittu tietoa (yli 30 % vastaajista).

Matkalaskun tekeminen on virka- ja työmatkustuksen kuormittavin vaihe

Virka- ja työmatkustus voidaan jakaa neljään eri vaiheeseen, joiden kuormittavuudesta vastaajilta kysyttiin arviota. Vaiheet ovat

- Matkasuunnitelman teko
- Matkan varaaminen
- Matkalla oleminen (siirtyminen kohteesta toiseen)
- Matkalaskun tekeminen.

Yli 75 % vastaajista koki matkalaskun tekemisen todella tai jonkin verran kuormittavana vaiheena virka- ja työmatkustuksessa. Lähes 65% kaikista vastaajista koki matkasuunnitelman teon todella tai jonkin verran kuormittavana. Matkan varaaminen koettiin vähiten kuormittavana, yli 40 % kaikista vastaajista koki, ettei vaihe ole lainkaan kuormittava.

Työhyvinvointi ja turvallisuus ovat merkityksellisiä viraston matkustusta tarkasteltaessa

Matkustajien ja matkanvaraajien vastausten perusteella merkityksellisiksi asiakokonaisuuksiksi nousevat työhyvinvointi, jaksaminen sekä matkustusturvallisuus. Matkustajien ja matkanvaraajien vastauksissa sen sijaan teknologian ja maksamisen kehitys ja vastuullisuuteen liittyviä seikkoja ei pidetä kovin tärkeinä.

Matkustajat ja matkanvaraajat antoivat yli 1 200 vapaata palautetta ja vastausta kyselyyn. Palautteet olivat erittäin hyvin laadittuja ja monesta oli selvästi luettavissa, että asioita on mietitty pitkään ja asioiden kanssa on yritetty tulla toimeen parhaalla mahdollisella tavalla. Vastauksissa esiintyi myös virheellisiä olettamuksia ja virhelistä tietoa esimerkiksi eri toimijoiden rooleista, yhteishankintasopimushintojen käytöstä ja ohjeiden tulkinnasta.

Avoimissa vastauksissa usein esiin nousseita teemoja olivat mm:

- Hyvinvointi ja jaksaminen
- MatkaVES

- Hyvät, yhteiset ohjeet – hankaluutta herättävien kohtien / tulkintojen selkeyttäminen
- M2:Työryhmän teettämän kyselyn perusteella esim. kuittien käsittely teettää valtavasti töitä paitsi Palkeissa maksatusten osalta niin myös varsinaisilla matkustajilla. Noin kolmannes yli 1 200 vastaajasta nosti näitä aiheita esille.
- Varaamisen organisointi (varaaminen keskitetty matkanvaraajille tai varaaminen mahdollista matkustajille – molempia toivottiin)
- Tyytymättömyys palveluntuottajiin (korkeat hinnat, matkatoimiston palvelu)

Matkustajien ja matkanvaraajien antama palaute on käytettävissä jatkossa valtion matkustusta ja matkahallintoa kehitettäessä. Vastausaineisto on viety tietokantaan, josta eri vastaajaryhmien vastauksia voi analysoida yksityiskohtaisemmin esimerkiksi vastaajan roolin, matkustuksen kohteen (kotimaa/ulkomaa) ja matkustuksen määrän (1–3 matkaa, 4–10 matkaa, yli 10 matkaa, yli 20 matkaa vuodessa) mukaan.

Saatujen vastausten perusteella on jo ryhdytty toimenpiteisiin, jotta esimerkiksi konserni-toimijat voivat toimia paremmin ja tehokkaammin valtiokonsernin matkahallinnon tukena.

2.1.3 Matkustuspalvelun tuottajat

Kyselyllä työryhmä kartoitti matkustukseen liittyvien palveluntuottajien ja -tarjoajien näkemyksiä matkahallinnosta ja matkustuksesta. Kysely lähetettiin noin 100 Hanselin matkustussopimusten sopimustoimittajalle sekä Suomessa toimiville teknologiatoimittajille. Vastauksia antoivat matkatoimistot, lentoyhtiöt, hotellit/hotelliketjut, kokouspaikat, autovuokraamot sekä eri tyyppiset matkustuksen teknologia toimittajat (esim varauspalveluiden tarjoajat). Kyselyyn saatiin 47 vastausta ja avointa palautetta saatiin 21 vastaajalta.

Tieto valtion matkustukseen ja matkahallintoon liittyen

Vastausten mukaan valtion yhteisistä matkustukseen liittyvistä ohjeistuksista on riittävästi tietoa saatavilla, tai tieto on tarvittaessa helposti löydettävissä (n. 65 % vastaajista). Toisaalta lähes 25 % vastaajista totesi, ettei ole tarvinnut tällaista tietoa.

Matkustuspalveluihin liittyvistä kilpailutuksista vastaajilla oli myös riittävästi tietoa, tai tieto on tarvittaessa helposti löydettävissä (lähes 75% vastaajista.)

Matkustuksen vastuuhenkilöiden löydettävyyden sijaan ei ole palveluntuottajien mielestä helposti löydettävissä, lähes puolet vastasi, ettei löydä yksittäisen viraston matkahallinnon vastuuhenkilön osalta riittävästi tietoa.

Turvallisuus ja teknologia korostuvat

Kuten muidenkin vastaajaryhmien kyselyissä, niin myös palveluntarjoajien näkemysten mukaan matkustusturvallisuus, teknologian kehitys ja työnhyvinvointi ja jaksaminen ovat merkittäviä asiakokonaisuuksia matkustamista tarkasteltaessa.

Kuinka palveluntuottajat kehittäisivät valtionhallinnon matkustusta?

- Palveluntuottajat haluaisivat kohdistaa palveluja ja viestintää suoraan matkustajille. Virastojen toivottaisiin tuntevan sopimukset paremmin.
- Kaikilla matkustajilla tulisi olla maksuaikakortti sujuvan matkavarauksen ja maksamisen mahdollistamiseksi. Laskutuksesta tulisi luopua. Yhtenäiset tavat tehdä varauksia helpottaisivat ja nopeuttaisivat prosessia.
- Hinnoittelu- ja sopimusmalleihin toivotaan kehitystä.
- Matkajakelu on pirstaloitunut ja tulee lähivuosina entisestään pirstaloitumaan. Jos ostamista ei keskitetä ja ostot hajaantuvat, voi ostettu palvelusisältö olla puutteellinen. Keskitetty ostaminen mahdollistaa turvallisuuspalveluiden, raportoinnin ja seurannan esim. hiilijalanjäljen osalta.
- Asiakkaiden tarve erilaisen hintojen vertailtavuudelle ja läpinäkyvyydelle tulee tulevaisuudessa kasvamaan.
- Matkustajan turvallisuus ja organisaation kokonaiskustannukset varausten osalta tulee oppia huomioimaan laajemmin (esim. varaamiseen käytetty aika, varaamisen suorat kustannukset, maksamisen ja hallinnon kustannukset).
- Matkustajan ja matkanvaraajan käyttökokemukseen ja tyytyväisyyteen tulee kiinnittää huomiota ja sitä tulee nykyisestä parantaa.
- Matkustaja voi tänä päivänä halutessaan hallinnoida matkojaan hyvin omatoimisesti, järjestelmillä voidaan matkustajan toimintaa ohjata, valvoa ja seurata, että kaikki menee sovitusti.
- Matkustus on globaalia toimintaa. Standardit ylittävät tietoturvallisuuden vaatimukset toivotaan pohdittavan tarkasti.

Vastauksista ja alan yleiseen kehitykseen liittyen voidaan todeta, että käytössä olevien teknologiaratkaisujen rooli sekä sopimushintojen merkitys matkajakelun pirstaloituessa tulee kasvamaan.

2.2 Matkahallinnon tehtävä ja muita matkustusstrategian pääperiaatteita

Matkustusstrategian mukaan matkahallinnon tehtävänä on tukea ydintoimintaa ja mahdollistaa kokonaistaloudellinen, turvallinen ja ympäristövastuullinen matkustaminen.

Matkahallinto on virastojohdon vastuulla oleva tuottavasti organisoitu palvelutoiminto. Virastojohdon vastuulla on huolehtia tuottavan ja tehokkaan matkahallinnon organisoinnista ja matkustamisen ohjauksesta virastossa.

Valtionhallinnossa on käytössä ajanmukaiset ja yhtenäiset, keskitetysti kilpailutetut matkustus- ja tietojärjestelmäpalvelut. Matkustuspalveluiden ja muiden matkahallinnon ratkaisujen hankinnassa käytetään mahdollisimman laajasti valtiolle keskitetysti kilpailutettuja sopimuksia.

Matkahallinto tarjoaa sujuvia ja läpinäkyviä palveluja käyttäjille. Lisäarvo perustuu kustannustehokkuuteen prosesseissa ja palvelujen hankinnassa, palvelun asiantuntemukseen sekä informaation tuottamiseen ja analysointiin päätöksentekoa varten.

2.3 Matkahallintoon liittyvät säännöt ja ohjeet

Työryhmän laatiman kyselyn perusteella virkamatkoja tekeville on usein epäselvää millaisia yhteisiä toimintatapoja ja menettelyjä on käytössä. Selvityksen mukaan merkittävää on, että epätietoisuutta on myös paljon matkustavien ja jopa matkahallinnon vastuuhenkilöiden keskuudessa.

Lähtökohtaisesti virkamiehen tulee tuntea matkustusta koskevat ohjeet ja säännöt. Tietoa näistä on saatavilla, mutta käytännössä tilanne on näiltä osin huono. Esimerkkinä voidaan mainita valtion ulkomaan virkamatkoja koskeva vakuutusjärjestely, jonka tunki alle puolet vastainneista. Sama koskee erilaisia mobiilipalveluita ja vastaavia, joiden toiminta tai olemassa olo on vain pienen osan tiedossa.

Selvityksen perusteella ongelmaa on pidettävä merkittävänä sekä taloudellisesti että matkustuskäytäntöjen ja turvallisuuden kannalta. Jos virkamiehet eivät osaa käyttää yhteisesti käytettäviksi tarkoitettuja sähköisiä- ja mobiilijärjestelmiä on prosessien kehittäminen ja automatisointi vaikeaa.

2.4 Valtiovarainministeriön rooli, konsernipalvelut ja muut palvelut

Valtiovarainministeriö vastaa valtion matkahallinnon yleisestä ohjauksesta ja sääntelystä sekä matkahallinnolle konsernipalveluita tuottavien toimijoiden ohjauksesta. Valtion työmarkkinalaitos vastaa matkakustannusten korvaamisesta tehdystä valtion virka- ja työehtosopimuksesta (matkustussääntö) ja siihen liittyvästä tulkinnasta.

Konsernipalvelut tuottavat ja ylläpitävät matkustukseen liittyviä tukipalveluja ja järjestelmiä omien vastuualueidensa mukaan seuraavasti:

Konsernitoimija	Tehtävä	Sopimustoimittaja	Mobiilipalvelu	Järjestelmä
Valtiokonttori	Matkaturva, matkahätäpalvelu	Falck Global Assistance	Falck Safeture Pro	Falck
Valtiokonttori	Maksuliikenne	Nordea	First Card	Nordea
Valtiokonttori	Raportointi			Netra
Palkeet	Matkustuksen prosessi			
Palkeet	Matka- ja kuluhallintajärjestelmä	Visma	M2 mobiili	M2 Blu
Palkeet	Matkalaskujen tarkastuspalvelu			
Palkeet	Raportointi	BI, Visma		
Hansel	Yhteishankintasopimukset			Matkatoimistojen varausjärjestelmät Kokousvarauspalvelu Tilausajopalvelu
Hansel	Yhteistyösopimukset			VR junamatkojen varauspalvelu
Hansel	Raportointi			www.hansel.fi
Valtori	ICT-palvelut			
Valtori	Mobiilipäätelaitteet			
Palkeet	Matkustajatiedot			Kieku

Edellä mainittujen konsernipalvelujen järjestelmien lisäksi matkustukseen liittyy mm. varaamiseen ja hallinnointiin liittyviä palveluja, jotka ovat matkustajien/matkanvaraajien/matkahallinnon vastuuhenkilöiden käytössä, kuten matkatoimistojen ja matkustuspalvelujen tuottajien tarjoamat mobiilisovellukset.

Järjestelmien käytön yhdenmukaisen käytön ja ohjeistamisen, raportoinnin ja kehitystoimintojen osalta, olisi hyvä, että valtionhallinnossa olisi sovittu yhteiset tavat toimia mobiilisovellusten ja muiden järjestelmien kanssa.

2.5 Yhteishankintasopimukset ja tulevat kilpailutukset

Hanselin voimassa olevat ja uusittavat matkustukseen liittyvät yhteishankintasopimukset. (Ajantasaiset tiedot löytyvät Hanselin verkkopalvelusta:

<https://www.hansel.fi/yhteishankinnat/>)

Sopimus	Voimassaolo	Seuraava kilpailutus / huomioitavaa
Kotimaan kokous-, tapahtuma- ja virkistyspalvelut	1.1.2019–31.12.2020	Kilpailutetaan uudelleen vuoden 2020 aikana. Kokousvarauspalvelu asiakkaiden käytössä Hanselin verkkopalvelussa.
Kotimaan majoituspalvelut	1.1.2019–31.12.2020	Kilpailutetaan uudelleen vuoden 2020 aikana. Proof-of-Concept -testaus/kokeilu majoitusvarauspalvelusta vuoden 2019/2020 aikana.
Kotimaan pitkäaikaismajoituspalvelut	1.1.2018–31.12.2021	Sopimuksen uusinta päätetään vuoden 2020 aikana..
Laivamatkustuspalvelut	1.3.2018–31.3.2022	Kilpailutetaan uudelleen talven 2021–2022 aikana.
Ulkomaan majoituspalvelut	1.1.2019–31.12.2022	Kilpailutetaan uudelleen vuoden 2022 aikana.
Junamatkustuspalvelut	voimassa	Sopimus uusitaan syksyn 2019 aikana.
Matkatoimistopalvelut	1.6.2016–31.5.2020 (asiakas-kohtaiset sopimukset voivat olla voimassa 31.5.2021 saakka)	Kilpailutetaan uudelleen siten, että 1.6.2020 on käytössä uusi sopimus, joka on voimassa 31.5.2024 saakka.
Reittilennot	1.1.2019–31.12.2020 (2021)	
Tilauslentopalvelut	1.10.2018–30.9.2021	
Tilausajopalvelut	14.01.2019–13.01.2023	Tilausajopalvelu hankintoja varten Hanselin verkkopalvelussa
Autonvuokraus, minileasing ja Car sharing -palvelut	1.12.2017–30.11.2021	Kotimaan autovuokraukset
Maksamisratkaisu	15.6.2018–14.6.2023 (2024)	Maksuaikakortit ja matkatilit
Taksipalvelut		Taksi(välitys)palvelujen kilpailutusta selvitetään.
Kokousten hallinnointipalvelu		selvitetään
Tapahtumahallintapalvelu		selvitetään

Hansel huomioi sopimuksissa konsernipalveluiden yhteensopivuuden, matkustusstrategian mukaisuuden sekä tietoturvan, turvallisuuden ja vastuullisuuden, joten virastojen ei tarvitse näiden osalta tehdä päällekkäistä työtä asioiden hoidon tai selvitysten osalta.

Yhteishankintasopimuksissa huomioitua ympäristönäkökohdat on lueteltu Hanselin verkkopalvelussa kunkin yhteishankintasopimuksen kohdalla.

Ympäristöseikkoja voidaan huomioida kilpailutuksen useassa eri vaiheessa. Sopimustoimittajat noudattavat kaikkia niitä koskevia, kulloinkin voimassa olevia ympäristölainsäädännön, päätösten, -lakien, -asetusten ja hallinnollisten määräysten vaatimuksia, eikä sopimustoimittajien liiketoiminta saa olla miltään osalta ristiriidassa edellä mainittujen säädösten ja määräysten kanssa. Sopimustoimittajilla tulee olla liiketoimintaan tarvittavat lain tai muiden määräysten vaatimat ympäristöön liittyvät luvat ja hyväksynät. Sopimustoimittajien edellytetään huomioivan ympäristövaikutukset palvelujen tuottamisessa.

Ohessa on kuvattu voimassa olevien reittilentoihin, majoituspalveluihin ja kokouspaikkoihin liittyvien yhteishankintasopimusten ympäristönäkökohdat:

Reittilennot

- Kilpailutuksessa arvostettiin ensisijaisesti suoria lentoja, jotka ovat vaihdollisia lentoja ympäristöystävällisempiä.
- Kullekin reitille valittiin ensisijaisesti kolme suoria lentoja tarjontaa toimittajaa. Jos reitille ei saatu kolmea suoria lentoja tarjoavaa toimittajaa, reitille otettiin mukaan myös vaihdollisia lentoja tarjontaneita toimittajia. Jos reitillä ei saatu kolmea suoria ja/tai vaihdollisia lentoja tarjoavaa toimittajaa, otettiin mukaan myös suoria sesonkilentoja.
- Puitesopimukseen valitun toimittajan puitesopimukseen on liitetty selvitys ympäristötoimenpiteistä. Puitesopimuksen palvelutasoraportoinnissa seurataan, mitä konkreettista ympäristöhoito-toimenpiteitä toimittaja on tehnyt sopimuskauden aikana (esim. CO₂ -päästöt, meluhaitat jne.)
- Puitesopimuksessa on kaksi ympäristönäkökohdat huomioivaa ehtoa:

Kotimaan majoituspalvelut

- Majoitusliikkeessä tehdään lämmön-, sähkön-, vedenkulutuksen ja ruokahävikin mittausta ja seurantaa.
- Majoitusliikkeessä on tarjolla mahdollisuus jätteen lajitteluun (esim. biojäte, energijäte, paperi).
- Majoitusliikkeen tarjoiluissa suositetaan kestoastioiden käyttöä
- Toimittaja pyrkii vähentämään ruokahävikkiä ravintolatoiminoissaan.
- Ravintolatoiminoissa suositellaan huomioitavaksi kestävä valinnat ja lähiruuan käyttö sekä käytettäväksi luonnonmukaisesti tuotettuja, kasvispainotteisia tai sesonginmukaisia elintarvikkeita.
- Käytettävät pesu- ja puhdistusaineet ovat ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavia ja hajusteettomia.
- Toimittajan ja/tai majoitusliikkeen henkilöstölle on tarjolla ympäristövastuullisuuteen liittyvää opastusta ja/tai koulutusta.
- Toimittaja sitoutuu kehittämään ympäristöasioiden hallintatoimenpiteitä sopimuskauden aikana ja toimittamaan pyydettyä selvityksen siitä, että majoitusliikkeissä on kiinnitetty huomioita ympäristöasioiden hallintatoimenpiteisiin.

- Omissa tähän palveluun liittyvissä hankinnoissaan toimittaja pyrkii huomioimaan hankittavan tuotteen/palvelun koko elinkaaren.
- Toimittaja sitoutuu osaltaan selvittämään yhteistyössä Hanselin ja/tai asiakkaan kanssa mahdollisuutta raportoida majoituspalvelujen hiilijalanjälkeä.
- Mikäli toimittajalla on käytössään oma hiilijalanjälkilaskentamalli, voidaan sitä saatavia tietoja hyödyntää mahdollisuuksien mukaan raportoinnissa.

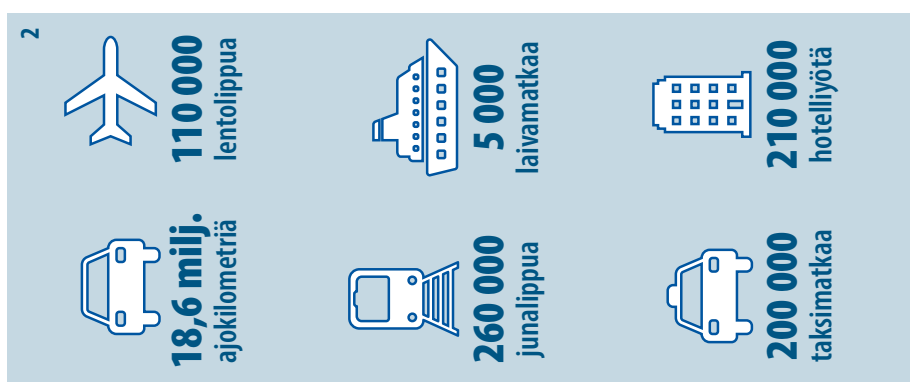
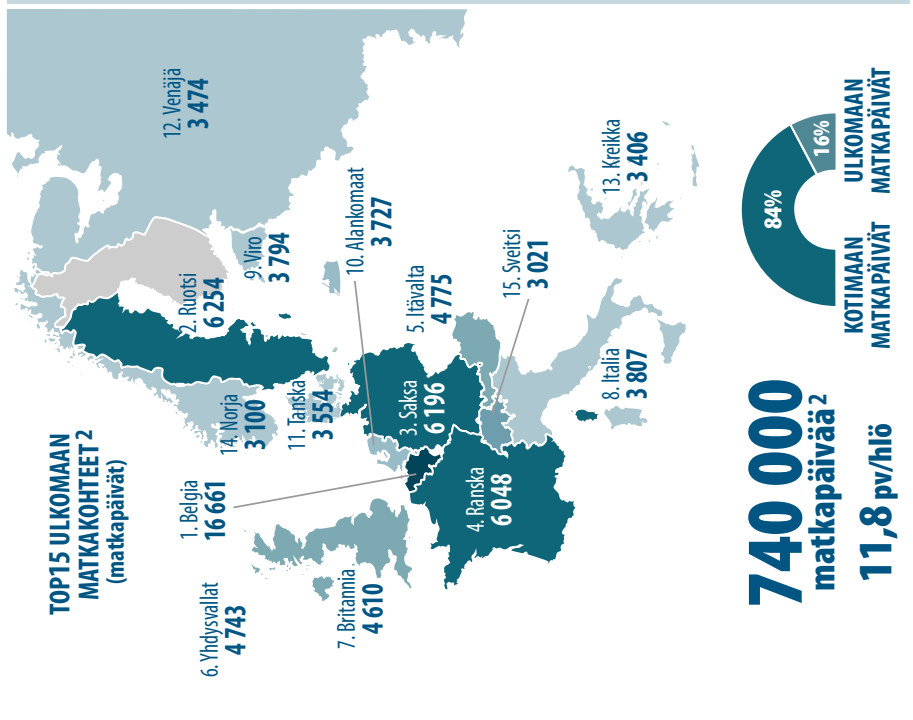
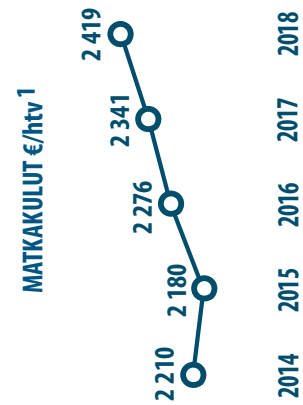
Kotimaan kokouspaikat

- Kokouspaikassa tehdään lämmön-, sähkön-, vedenkulutuksen ja ruokahävikin mittausta ja seuranta.
- Kokouspaikassa on tarjolla mahdollisuus jätteiden lajitteluun (esim. biojäte, energijäte, paperi).
- Kokouspaikan tarjoiluissa suositaan kestoastioiden käyttöä
- Toimittaja pyrkii vähentämään ruokahävikkiä ravintolatoiminoissaan.
- Ravintolatoiminnossa suositellaan huomioitavaksi kestävä valinnat ja lähiruoan käyttö sekä käytettäväksi luonnonmukaisesti tuotettuja, kasvispainotteisia tai sesonginmukaisia elintarvikkeita
- Käytettävät pesu- ja puhdistusaineet ovat ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavia ja hajusteettomia.
- Toimittajan ja/tai kokouspaikan henkilöstölle on tarjolla ympäristövastuullisuuteen liittyvää opastusta ja/tai koulutusta.
- Toimittaja sitoutuu kehittämään ympäristöasioiden hallintatoimenpiteitä sopimuskauden aikana ja toimittamaan pyydettyä selvityksen siitä, että kokouspaikassa ja mahdollisesti tarjotuissa majoitusliikkeissä on kiinnitetty huomioita ympäristöasioiden hallintatoimenpiteisiin.
- Omissa tähän palveluun liittyvissä hankinnoissaan toimittaja pyrkii huomioimaan hankittavan tuotteen/palvelun koko elinkaaren
- Toimittaja sitoutuu osaltaan selvittämään yhteistyössä Hanselin ja/tai asiakkaan kanssa mahdollisuutta raportoida kokous-, tapahtuma- ja virkistyspalvelujen hiilijalanjälkeä.
- Mikäli toimittajalla on käytössään oma hiilijalanjälkilaskentamalli, voidaan siitä saatavia tietoja hyödyntää mahdollisuuksien mukaan raportoinnissa.

Liite. Lukuja matkuksesta valtiolla

MATKUSTUS VALTIOLLA 2018

LÄHDE 1 Netra
2 M2, ei sisällä Puolustusvoimien tietoja

© Valtiokonttori, Palkeet ja Hansel

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Snellmaninkatu 1 A

PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin 0295 160 01

vm.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)

ISBN 978-952-367-047-1 (pdf)

Marraskuu 2019